

[Jens Frandsen.]

stået på, at arbejdsmarkedets parter selv skal indgå aftale om løn- og arbejdsvilkår, hvad jeg også mener er rigtigt, om dette princip bør brydes. Vi er fra venstre tilhængere af at bevare dette princip så længe som vel muligt, men vi føjer til, hvad der naturligvis er ret væsentligt, at hvor afgørende og absolutte samfundsinteresser står på spil, må det være lovgivningsmagtens pligt at værne disse. Det har da også skiftende regeringer og folketing gjort ved adskillige lejligheder, hvor parterne ikke har kunnet enes om nye overenskomster; det er gjort på en måde, vi alle kender, og som vi også har i frisk erindring. Men derfra og til at vedtage bestemmelser, der midt i en overenskomstperiode betyder en væsentlig ændring i grundlaget for overenskomsterne, er der en stor forskel.

Ferieloven af 1938 var en nyskabelse for mange lønmodtagere, og ikke mindst er en lovgivning som denne af betydning for et stort antal beskæftigede, der ikke er omfattet af indgåede aftaler. Da ferieloven blev ændret i 1953 og ferielængden blev sat op fra 2 til 3 uger, var det en følge af, at arbejdsmarkedets parter var blevet enige om dette ved vedtagelsen af et mæglingsforslag. Siden har ændringer, hvor det har haft økonomiske konsekvenser, været en følge af overenskomster. Uden i øvrigt at tage stilling til, om fastsættelsen af arbejdstid bør være et lovgivningsspørgsmål, siger ferieudvalget, at ud fra beskyttelseshensyn på de fleste områder finder udvalget ikke, at dette spiller nogen afgørende rolle.

I arbejderbeskyttelsesloven har vi bestemmelser af beskyttelsesmæssig art, og jeg finder det ganske rigtigt og nødvendigt. Heri indgår jo også visse bestemmelser om arbejdstid, hvile osv. Jeg finder det overordentlig betydningsfuldt, at det bedst mulige klima eksisterer på vore arbejdspladser, og mener, at vi herindefra må gøre vort til at understøtte bestræbelser derfor.

Naturligvis vil jeg ikke på nogen som helst måde give udtryk for, at alt har været

godt, som det er, og at det derfor bør blive ved med at være, som det er. Tiden kan begrunde ændringer også af disse forhold, men i så fald kræver det nok en bredere overvejelse af alle parter og ikke beslutninger som dem, vi har til behandling i dag. Forud for fremsættelsen af disse beslutninger er der jo heller ikke foregået nogen bred forhandling imellem de implicerede parter.

Hovedpunkterne i forslagene er jo forlængelsen af ferien fra 3 til 4 uger og den i forbindelse hermed forøgede betaling af feriepenge med $2\frac{3}{4}$ pct. Jeg skal kun igen bemærke, at venstre for det store arbejdsmarked må se dette som en væsentlig bestanddel af de indgåede aftaler, og at der selvfølgelig er en nøje sammenhæng, hvilket også er omtalt af tidligere ordførere, mellem ferie, arbejdstid og løn og produktionens størrelse og omkostninger.

Jeg står meget usikker over for, om eller hvornår lønmodtagere ønsker forbedringer, der forhåbentlig og sandsynligvis i fremtiden kan opnås, i form af øget ferie eller flere kontanter i lønudbetaling. Jeg ville nok være tilbøjelig til at tro, at en forlængelse af ferien for mange måske vil være et ønske, der nu prioriteres højere end nedsættelse af den daglige arbejdstid og måske også på højde med eller højere end en større eller en del af en større kontant lønudbetaling. Hvis det skulle være tilfældet, så vil jeg da inderligt håbe, at det også må komme til udtryk i de forhandlinger, der føres, og i de overenskomster, der indgås. Dette må være et valg, et valg, der længe er afgjort af parterne selv, og det tror jeg at vi hidtil har været godt tjent med. Det er selvfølgelig ikke ensbetydende med, at vi i al fremtid skal tage os dette til efterretning og så blive ved med at handle, som vi har gjort tidligere; heri er jeg da ganske enig.

Med hensyn til de øvrige i forslagene indeholdte bestemmelser, bl. a. om lærlinge og medhjælpere, der også er indeholdt i ferieudvalgets udkast til lov om ferie, skal jeg ikke gøre nogen bemærkninger. Jeg går ud fra, at vi i næste samling, når ministeren